

Příprava branců v JSBVO ČSSR a bojová pohotovost ČSLA

Bojová pohotovost je jedním ze základních organizačních principů výstavby ozbrojených sil socialistického státu. Její soustavné zvyšování je předmětem zájmu praxe i teorie ve všech armádách socialistického společenství a v první řadě v Sovětské armádě. Zvláště práce V. I. Lenina v této oblasti zůstávají trvalým metodologickým základem a východiskem vědeckovýzkumné činnosti.

Význam bojové pohotovosti a studia cest jejího dalšího zvyšování patří k základním úkolům vojenskopolitické linie XXIV. sjezdu KSSS i XIV. sjezdu naší strany.

Vyplyvá to především z toho, že přes určité zmírnění mezinárodního napětí agresivní kruhy světového imperialismu se nevzdaly orientace na přípravu světové raketové jaderné války, která by mohla začít překvapivým jaderným úderem na socialistické země, především na Sovětský svaz.

Měřítka, kladená na bojovou pohotovost, se změnila rovněž v důsledku revoluce ve vojenvství. Tyto důsledky vystupují i za hranice ozbrojených sil, kladou nové

požadavky na jednotlivé oblasti společenského života a v první řadě na sféry ležící v blízkosti vojenské organizace společnosti. Jednou z nich je oblast doplňovací soustavy ozbrojených sil.

Cílem tohoto článku je odpovědět na jedinou otázku: Jaké objektivní tendence jsou základem nových nároků na bojovou pohotovost v přípravě branců?

Zajímají nás tři stránky této otázky. Především jaký je vztah a jaké místo v systému prvků bojové pohotovosti zaujímá příprava branců. Za druhé, jaká je souvislost mezi objektivními tendencemi vývoje doplňovací soustavy naší armády a působením přípravy branců na bojovou pohotovost armády. Konečně jaké jsou pravděpodobné základní směry naší záměrné činnosti v novém systému přípravy branců, kterými je nutné reagovat na tyto objektivní změny ve struktuře branných potřeb a zájmu strany a státu.

Jinými slovy, předmětem našeho zájmu je vztah objektivního a subjektivního ve specifické oblasti branného zájmu naší socialistické společnosti.

Příprava branců jako jeden z prvků bojové pohotovosti

Vztah mezi bojovou pohotovostí ozbrojených sil a přípravou brance můžeme správně objasnit v širším rámci probíhajícího procesu zespolednění.

Tento proces se projevuje, mimo jiné, v růstu rozsahu a vzájemného propustování

ní společenských vztahů mezi civilní a vojenskou sférou společenského života, mezi vojenskými a civilními strukturami.

Hluboké řešení této otázky podal V. I. Lenin již v roce 1905, v době rusko-japonské války, když upozorňuje na růst významu

mu vztahů mezi vojenskou organizací země a základními oblastmi společenského života v důsledku rozvoje kapitalistických společenských vztahů.

„Spojitost mezi vojenskou organizací země a veškerým jejím ekonomickým a kulturním zřízením ještě nikdy nebyla tak úzká jako nyní.“¹⁾

Kvalitativně nový stupeň zespolštění, kterého bylo dosaženo socialistickou revolucí, a další rozvoj výrobních sil vedl k podstatnému zesílení této tendence.

Vědeckotechnická revoluce a její dosa-
vadní průběh ve vojenství vyvolává kvali-
tativně nový stupeň ve vzájemném prolínání, prostupování civilních a vojenských potřeb a zájmů, institucí a jejich struktur. Tento objektivně daný nový stupeň procesu zespolštění nachází svůj výraz v požadavku vojenskopolitické linie strany, že není možné zužovat přípravu obrany země pouze na armádu.

„Obrana naší svobody a socialistických vymožeností je trvalým úkolem celé společnosti, nejen ozbrojených sil, ale všech státních, společenských organizací a institucí, které zabezpečují úkoly obrany země komplexně v jednotném branném systému. Tyto úkoly se hodně zanedbaly.

Základní tendence vývoje doplňovací soustavy a vliv na bojovou pohotovost ČSLA

Procesy, které probíhají v socialistické společnosti a působí na armádu, jsou v podstatě dvojího charakteru: mohou zvyšovat nebo snižovat stav, stupeň, úroveň bojové pohotovosti armády.

Proces doplňování armády vojáky základní služby s každodenní periodickou pravidelností ovlivňuje určité stránky bojové pohotovosti armády. Existuje objektivní potřeba a zájem, aby tento proces co nejméně snižoval úroveň těchto stránek bojové pohotovosti armády, ba naopak aby vytvářel příznivou výchozí základnu pro další zvyšování bojové pohotovosti tím, že bude cílevědomě působit na její určité prvky.

K dosažení vysokého stupně bojové pohotovosti v oblasti doplňovacích soustav ozbrojených sil přijímají armády obou protikladných světových systémů řadu opatření. Při bližším zkoumání zjistíme, že probíhají ve třech rovinách.

Předně, dochází k rozložení nástupních termínů nováčků, aby se snížil prudký pokles stavu bojové pohotovosti ozbrojených sil v důsledku odchodu druhého ročníku do zálohy.

Vedení strany proto přijalo opatření, aby se prohloubila branná výchova obyvatelstva a zvláště mládeže, aby se upevňovala jednota armády a lidu, aby obrana našeho socialistického státu byla ctí a vlastenec-kou povinností každého občana.“²⁾

V souladu s touto tendencí přesahují otázky bojové pohotovosti rámec ozbrojených sil a vstupují do oblasti jednotného systému branné výchovy obyvatelstva, který je jedním z prvků branného systému státu.

Pojem bojové pohotovosti ozbrojených sil vyjadřuje velmi složitý jev, který má řadu podstatných stránek.³⁾ Nás zajímají ty, které vstupují svými určitými aspekty do oblasti přípravy branců. Příprava branců ovlivňuje především takové prvky bojové pohotovosti jako je úroveň výchozí základny výcviku vojáků základní služby, vojenská kázeň a utváření vojenského kolektivu, což zprostředkovaně působí na faktor času, který patří k dominantním elementům bojové pohotovosti.

K tomu, abychom mohli rozvést tyto otázky, je nutné zabývat se souvislostí mezi bojovou pohotovostí, základními tendencemi vývoje doplňování soustavy socialistických ozbrojených sil a přípravou branců.

Za druhé, sílí tendence ke zvyšování profesionalizace armád, respektive služby na úvazek u skupiny vojáků základní služby.

Za třetí, armády usilují vysunout stále větší část programu přípravy mládeže k vojenským rolím do období, které předchází nástupu vojenské základní služby.

Jevová podobnost těchto tendencí v armádách imperialistických a socialistických států nic nemění na zásadní protikladnosti jejich podstaty. Vyplývá to ze základní protikladnosti společenského zřízení, poslání a základních funkcí ozbrojených sil obou tříd antagonistických světových soustav.

Tyto tendence nejsou rovnocenné pro zvýšení bojové pohotovosti armády. Jejich možnosti vzhledem k cíli, který sledují, jsou rozdílné.

Rozložení nástupních termínů nováčků
z jednoho období na dva termíny, je opatření víceméně nejjednodušší a převážně organizačně technického rázu. Vy-

²⁾ Protokol XIV. sjezdu KSČ, Svoboda, 1971, str. 55–56.

³⁾ Sovětští autoři uvádějí jedenáct prvků bojové pohotovosti, srovnej Bojová pohotovost v sovětské vojenské literatuře, Vojenská mysl 9/1970, str. 79–83.

¹⁾ V. I. Lenin, Stati o vojenství, NV 1955, str. 18–19.

volává však řadu nových sociálních důsledků v procesu přípravy branců i v ozbrojených silách. Např. zvýšila se frekvence vlivů civilního prostředí na armádu, které přináší nyní dvakrát v roce nastupující směna branců; vzrostla složitost skupinové struktury armády neboť v současné době se tradiční skupiny vojáků prvního a druhého ročníku dále dělí na další dvě skupiny. To nesporně ovlivňuje strukturu vztahů ve vojenských kolektivech. Jedním z důsledků jsou i nové náročné požadavky na organizaci bojové a politické přípravy.

Přirozeně vznikla i řada nových prvků v organizaci a řízení procesu ve Svazarmu. Všeobecně můžeme říci, že se podstatně zvýšila složitost přípravy branců. Rozložení nástupních termínů vedlo k jistému zesílení tendence povolávat k nástupu vojenské základní služby část branců příštího nástupního ročníku. Děje se to zřejmě v zájmu doplnění armády. Jistý vliv na „vykrádání příštího ročníku“ má i tendence dočasněho poklesu velikosti populačních ročníků. Avšak celkové důsledky tohoto jevu nejsou příznivé. Průvodním jevem je mimo jiné to, že „zesílí“ boj a kvalitnější kvóty branců.

Nové stránky se objevují i v důsledcích tohoto opatření v oblasti civilních ekonomických struktur. Máme na mysli především ty, které se týkají plnění plánů závodů.

Tendence k delší službě na úvazek části vojáků základní služby se týká té části vojáků, která vykonává funkce, které jsou obzvláště důležité pro harmonické fungování vojenské organizace armády a tím pro její bojovou pohotovost. Naše armáda zatím toto opatření neprovedla. Z určitého hlediska je toto řešení významnější pro zvýšení stavu bojové pohotovosti armády než rozložení nástupních termínů nováčků, jak ukazují zkušenosti z NDR i Polské lidové armády. Prodloužení délky vojenské základní služby na úvazek u části vojáků základní služby snižuje obměnu části rolí specialistů. Společenská struktura vojenské organizace se stává stabilnější. Pevnější a soudružnější je síť nejdůležitějších staveb v mikrostrukturách vojenských kolektivů, které obsluhují stále složitější techniku. Toto opatření předpokládá orientovat se na určitý typ mládeže, která má předpoklady nejen se adaptovat sociálnímu prostředí armády, své pozici a roli, ale překročit na relativně delší dobu tuto hranici a ztotožnit se s požadavky a hodnotami nového společenského postavení a prostředí. Tím můžeme dosáhnout vyššího stupně sociální jednoty armády a konec konců lepšího předpokla-

du pro její funkční vyústění. Ovšem i toto opatření má své meze a sociální důsledky, k nimž je nezbytné přihlížet v konkrétních podmínkách jednotlivých společností a armád.

Třetí tendence je charakteristická racionalizačním úsilím, jehož cílem je **zvýšit rozsah a stupeň přípravy branců k vojenské základní službě**. To je náš případ, jemuž věnujeme hlavní pozornost.

Proces přípravy branců k vojenské základní službě je pro brance specifickým úsekem jejich celkového socializačního procesu. Během něj se připravují na své zařazení do mocenské organizace státu. Postupně se seznamují a poznávají novou sociální situaci, učí se novým činnostem a novým vzorům chování. Jsou jim ztěpovány nové hodnoty, které jsou zcela nezbytné pro jejich život v armádě.

Můžeme říci, že čím větší je rozsah a čím vyšší je stupeň relativní přípravenosti branců k výkonu sociální role obránců socialistické vlasti, tím větší je rozsah, tím vyšší je úroveň těchto stránek, které působí na bojovou pohotovost armády. Tak jsou vytvářeny ještě před vstupem nové směny branců do armády příznivé podmínky pro zvýšení úrovně výchozí základny bojové pohotovosti armády u vojáků základní služby.

Prostřednictvím kategorie sociální role vojáka, obránce socialistické vlasti, můžeme relativně komplexně postihnout tuto specifickou potřebu a branný systém v intencích požadavků jednotného systému branné výchovy.

Proč používáme pojem relativní, poměrně připravenosti? Absolutní rozsah a stupeň připravenosti k výkonu sociální role vojáka byl požadován, aby branci, zařazení do určité pozice v armádě, byli připraveni ihned po nástupu do armády vykonávat své vojenské role v plném rozsahu.

Relativně připravení tedy znamená, že **jsou připraveni v určitém rozsahu a na určitém stupni**. Oba aspekty tohoto určení **předpokládají a umožňují měřitelnost tohoto rozsahu i stupně**. To je významné pro racionalizační úsilí všech složek JSVO ČSSR, které jsou zainteresovány v procesu přípravy branců. Relativně připravení tedy znamená, aby ovládli určitý rozsah a určitý stupeň své budoucí role.

Armáda je nucena přiměřeně redukovat své absolutní potřeby, tj. stanovit, které stránky vojenských rolí si musí branci osvojit a na jakém stupni před jejich vstupem do armády. V nutnosti znovu a znovu redukovat toto upřesnění svých potřeb v souvislosti s rotoujícími požadavky na zabezpečení bojové pohotovosti s dynamikou změn jednotlivých prvků bojové po-

hotovosti, s možnostmi systému přípravy branců i rozsahu a stupni, který vytváří předchozí etapa branné výchovy mládeže ve školách, se skrývají složité a nesnadné otázky. Jejich teoretické řešení z marxistických pozic je jedním z předpokladů důsledné realizace vojenskopolitické linie strany v této oblasti.

V tom, aby tato redukce byla přiměřená, adekvátní potřebám a zájmům armády, možnostem nové soustavy přípravy branců i zájmu branců, má podstatný význam teoretické zpracování kategorie osobnosti a sociální role vojáka základní služby a tím i bližší určení povahy etap přípravy k výkonu této role.

Potřeby a zájmy armády jsou jednou stránkou přístupu k řešení této otázky. Je také zájmem branců, aby rozsah a stupeň jejich připravenosti k převzetí nové sociální pozice a výkonu role byl optimální. Také branci mají zájem na harmonickém přechodu do specifického sociálního prostředí armády.

Faktor času, jak jsme naznačili, je jedním z neizbávnějších prvků bojové pohotovosti ozbrojených sil. Zkrácení doby k ovládnutí vojenských rolí v armádě tím, že se zvyšuje rozsah a stupeň ovládnutí jejich podstatných stránek již před vstupem do ozbrojených sil, působí právě v tomto žádoucím směru.

Úroveň výcviku je druhým významným prvkem bojové pohotovosti ozbrojených sil. Úroveň výcviku branců před nástupem vojenské základní služby je výchozí základnou úrovně výcvikového cyklu nové směny branců po jejich příchodu do armády. Čím vyšší je úroveň vycvičenosti branců před jejich vstupem do armády,

tím vyšší úroveň jejich výcviku můžeme dosáhnout v armádě. Zvedání „laťky“ v tomto směru je nikdy nekončícím procesem.

Stejně tak pravdivý je soud, že výchozí základnou uvědomělé kázně vojáků základní služby je dosažený stupeň kázně či ukázněnosti branců před jejich příchodem do armády. Zde se již dostáváme do rozboru naší otázky v rovině přípravy jedince k jejímu řešení z hlediska přípravy kolektivu.

Branec vstupuje nikoliv do armády „vůbec“, nýbrž stává se členem vojenského kolektivu. Kolektiv branců nutně musí mít v určité míře a v určitém stupni rysy, vlastnosti vojenského kolektivu. Kolektiv branců je vývojovou formou vojenského kolektivu. Je to přechodný a zprostředkující článek mezi civilními kolektivy, v nichž dosud tato skupina předvojenské mládeže žila a vojenskými kolektivy, do nichž nutně vstoupí. Kolektiv branců z hlediska svých funkcí, struktury, vzhledu i formy má tedy některé rysy civilních kolektivů a zároveň již některé rysy civilních sektorů a zároveň již některé rysy budoucích vojenských kolektivů. Příprava branců v jednotném systému branné výchovy trvá nyní dva roky, na rozdíl od neceřého roku dříve. Tento fakt není zanedbatelný. Na druhé straně nemůžeme tuto skutečnost přeceňovat a stírat rozdíly mezi oběma typy kolektivů.

Nemůžeme opomenout rovněž to, že výchozí základna výcviku jedince i kolektivu branců ve Svazarmu je dána charakterem výsledků branné výchovy ve školách. Rovněž tato výchozí základna přípravy branců je dynamická.

Základní směry působení přípravy branců na bojovou pohotovost armády

Z toho, co jsme dosud uvedli je zřejmé, že můžeme teoreticky rozpracovat dva základní směry, kterými působí příprava branců na bojovou pohotovost armády. Za prvé, zvyšováním rozsahu a stupně připravenosti branců k výkonu vojenských rolí. Za druhé, přibližováním rysů kolektivů branců rysům vojenského kolektivu. V prvním i druhém případě však nikdy nemůže a nesmí dojít ke ztotožnění rozdílů. Pokusme se nastínit řešení některých aktuálních otázek pouze prvního směru.

Při jejich řešení je výhodné v podstatě zachovat hledisko základních složek branné výchovy: morálně politické, odborné technické, tělovýchovné a psychologické složky branné výchovy. Základní linie v tomto směru směřuje ke zvyšování rozsahu a stupně připravenosti branců v oblasti základních složek branné výchovy.

To ovšem předpokládá zvýšení zájmu branců samotných o činnosti a vědomosti, které odpovídají jednotlivým složkám branné výchovy. Dosáhnout toho není snadné. Úspěšné řešení tohoto úkolu si vyžaduje mimo jiné postihnout základní rysy dialektiky zájmu společnosti, skupiny předvojenské mládeže i jednotlivců na přípravě k vojenské základní službě.

Neklademe si za cíl v této oblasti objasnit všechny podstatné stránky této složité problematiky. Zajímá nás především otázka, jak využít **přitažlivosti jednotlivých složek branné výchovy**, jako jedné z hlavních cest řešení rozporu mezi společenským, skupinovým a individuálním zájmem branců na přípravě k vojenským rolím. Toto pokládáme za významné vzhledem k úkolu, který vyplývá z usnesení PUV KSČ „Úloha Svazu pro spolupráci s armádou“.

dou a směry jeho dalšího rozvoje⁴ ze dne 30. 3. 1973, rozpracovat přitažlivý program také pro brance. Jinými slovy, zajímají nás vnitřní rezervy v jednotlivých složkách branné výchovy, z nichž je složena struktura tohoto zájmu.

Zachováme-li jako kritérium k rozčlenění tohoto zájmu hledisko základních složek branné výchovy, můžeme jednotlivé složky tohoto zájmu vyjádřit takto:

1. Upevnit to, co bylo vytvořeno ve škole, rozšířit a prohloubit stupeň připravenosti branců k **politické činnosti a zformování politického, právního a morálního vědomí** ke vstupu a činnosti v třídní, mocenské organizaci státu.

2. Upevnit, rozšířit a prohloubit jejich připravenost k výkonu **vojenských činností a jim odpovídajícího společenského vědomí**⁵ (vojenská složka sociální role brance).

3. Zachovat a postupně zvýšit rozsah a stupeň jejich připravenosti k výkonu **odborně technické, profesní složky přípravy a jí odpovídajícího vědomí** (znalostí, dovedností a návyků, které jsou nezbytné pro výkon sociální role vojáka)

4. Upevnit a rozšířit jejich **tělesnou zdatnost s důrazem na branné prvky tělesné činnosti**.

5. Vytvořit příznivé předpoklady k **psychickému přizpůsobení branců v novém, sociálním prostředí armády**. (Zájem na zachování a upevnění duševního zdraví branců jako jeden z předpokladů výkonu role obránce a zdravého rozvoje mladé generace).

Jednotlivé dílčí složky tohoto specifického branného zájmu můžeme brát při analýze jejich přitažlivosti jako relativně samostatné, dílčí zájmy.

W. Weselowski si všímá „mnohoaspektivnosti a řetězovitosti zájmu“⁵). Jedním z aspektů tohoto specifického zájmu jako celku i každé výše uvedené složky, je její atraktivnost, přitažlivost pro mládež jako celek i jednotlivé skupiny mládeže. Atraktivnost dané činnosti tvoří jakýsi počátek řetězce uvnitř struktury tohoto zájmu mládeže o přípravu k vojenské službě i ve vnitřní struktuře jednotlivých složek. Právě tohoto počátku je nutné se chopit, jak ukazují zkušenosti, jako jednoho ze základních prostředků řešení rozporu mezi celospolečenským, skupinovým a individuálním zájmem. Objasníme si blíže tuto otázku.

Atraktivnost a přitažlivost politické, vojenské, tělesné a psychické složky branné výchovy, branných činností je pro jednotlivé skupiny branců rozdílná. Můžeme s určitostí tvrdit, že existují podstatné rozdíly mezi hierarchickým řazením jednotlivých složek z hlediska jejich atraktivnosti a jejich objektivního významu.

Vzhledem k mocenskému charakteru socialistické armády má rozhodující roli politická složka jejich činnosti, stav a stupeň zformování jejich politického a morálního vědomí. Branci, stejně jako kterákoliv jiná sociální skupina, nejsou schopni sami poznat, pouze na základě svého zařazení do procesu výcviku, objektivní charakter a složitou povahu tohoto specifického branného zájmu. Instituce, které se podílejí na přípravě branců k vojenské základní službě, mají před sebou závažný úkol: politicky uvědomovat brance o tomto jejich podstatném zájmu. Připomeňme, že politické působení na vědomí bez začlenění do určité sítě reálných společenských vztahů, se ukáže jako málo účinné. Úspěšné řešení tohoto úkolu je jedním ze základních předpokladů aktivní účasti branců na realizaci tohoto zájmu.

Čím si vysvětlit rozdíly v atraktivnosti tohoto zájmu branců a přitažlivosti jiných činností? Příčina nespočívá v nezájmu mládeže o politické dění, o politickou činnost, jak se někdy tvrdí. Mnohdy se nedostatečně chápe **nerovnoměrnost průběhu a vývoje socializačního procesu, jímž prochází mladá generace**. Ukažme si to na srovnání rozdílů socializace mládeže, v jejím začleňování do ekonomických a politických vztahů. To podle našeho soudu působí mimo jiné na přitažlivost politické a odborně technické složky jejich přípravy.

Vysokou míru potenciální přitažlivosti má odborně technická profesní složka branné výchovy. Je to zvláště zřejmé u skupiny branců-řidičů. Profesní složka úzce souvisí se zájmem na udržení, popřípadě rozšíření kvalifikace. Z výzkumu bezpečně víme, že pro spokojenost velké většiny branců a vojáků má podstatný vliv to, zda jsou zařazení na funkci, která je obsahově totožná nebo více či méně blízká té profesi, které se učí nebo vyučují. Snižuje to jejich adaptační potíže, nedochází ke ztrátám kvalifikace, což není zanedbatelné z národohospodářského hlediska.⁶)

4) Odborně technickou složku branné výchovy jsme rozdělili na její vojenskou a profesní část.

5) W. Weselowski, Třídy, vrstvy, moc, Svoboda 1969, str. 84.

6) Význam této otázky pro uspokojení branných potřeb a zájmů armády, ale i některých zprostředkovatelských účinků pro národní hospodářství výstižně charakterizuje stať M. Vopátka „Ke struktuře branecké populace“, Vojenská mysl č. 1/1973.

Zájem na zachování a rozšíření kvalifikace náleží k podstatným dlouhodobým, perspektivním zájmům dospívajícího pokolení. Příprava k určité profesi je významným elementem socializačního procesu mládež generace.

Společenské začleňování mládeže probíhá především ve výrobní oblasti a prostřednictvím výrobní činnosti. Jejím aktivním zařazováním do soustavy daných výrobních vztahů, vstupuje mládež do základní oblasti materiálních, ekonomických poměrů socialistické společnosti.

Srovnáme-li proces vstupu mládeže do oblasti ekonomických vztahů, je zřejmé, že proces zařazování mládež generace do oblasti ekonomických vztahů předbíhá proces jejího zařazování do oblasti politických vztahů jak z hlediska časové posloupnosti, tak intenzity. Ne náhodou má mládež volební právo od 18 let. Právě vstup branců do takové mocenské organizace státu jakou je armáda, je kvalitativním skokem jejího vstupu do oblastí politických poměrů, ke kterým musí být náležitě připraveni. Touto nerovnoměrností objektivního vývoje samotného socializačního procesu, kterému jsou branci vystaveni, můžeme kromě jiného vysvětlit rozdíly v přitažlivosti politické a odborně technické složky jejich přípravy. Přirozeně, že zájem o politické

dění je podmíněn u příslušníků jednotlivých tříd, vrstev a skupin rovněž dosaženým stupněm jejich politického uvědomění, jejich praktickou, aktivní, angažovanou činností v hnutí mládeže, socialistickém soutěžení, atd.

Přitom je nutné vidět a využívat ve výchovné práci s branci to, co pro ně je atraktivní ve skladbě jednotlivých složek. V politické oblasti je to především zájem o informace, které se týkají různých stránek vojenské základní služby. K nim například náleží zájem o informace, které se týkají vztahů mezi vojáky I. a II. ročníku, vztahů mezi vojáky a důstojníky, osobního volna, atd.

V tělesné přípravě projevuje velmi intenzivní zájem skupina branců-neplavců o zvládnutí základů plavání.

Ve vojenské složce jejich přípravy dominuje přitažlivost střelecké přípravy.

Cílevědomě usilovat o podchycení přitažlivosti jednotlivých činností u různých skupin branců v průběhu dvouletého výcviku ve Svazarmu, který je garantem jejich přípravy k vojenské základní službě, je úkolem prvořadého politického významu. Tím bude vytvořena jedna ze základních podmínek pro sjednocování tohoto celospolečenského skupinového a individuálního zájmu.

Příprava branců v duchu požadavků linie strany dává možnost mobilizovat další rezervy, jejichž cílevědomé využití přispěje ke zvýšení bojové pohotovosti ozbrojených sil.

Zvýšení rozsahu a stupně připravenosti branců k vojenským rolím, v rovině základních složek branné výchovy, s využitím přitažlivosti jednotlivých typů činností pro různé skupiny branců, je jednou z hlavních cest, jimiž se podílí příprava branců na zvyšování bojové pohotovosti armády.

Druhou, neméně významnou cestou je posílení kolektivismu výchovy branců, cílevědomé úsilí o přiblížení rysů kolektivu branců vlastnostem, funkcím a strukturou vojenského kolektivu.